

Večer grosupeljske umetnice

Literarni večer pesnice Ane Galetove je bil za prisotne po svoje presunljivo doživetje. Učiteljica in delavka Ana, doma iz Grosuplje – in že več kot 45 let mrtva, odkar jo je v Šmarju pokončala domobranska soldateska – je pred obiskovalci literarne prireditve v Koščakovi hiši v Grosuplju vstala v nenavadno živi duhovni podobi zrele umetnice, uspešne pedagoginje in čistega, pokončnega človeka, ki je tudi v najtežjih trenutkih znala obdržati človečnost, in ki svojega talenta ni vpregel v jarem ideologij. Največ je k temu oživljenju prispeval literarni zgodovinar dr. Milan Dolgan, pa tudi Jože Gale, Anin brat in znani slovenski filmski režiser, ter Simon Zorc z decentno, občuteno recitacijo Aninih pesmi. Na sliki: Prof. Jakob Müller, predstavnik SDZ, ki je skupaj s knjižnico organizirala večer, Simona Zorc in dr. Milan Dolgan. (Foto: Lojze Rozman)

NAŠE JEZIKOVNE TEŽAVE

Na roko delane besede

G. Mihaelu Glavanu se nekoliko opravičujem, ker ne spadam v tisti krog bralcev, ki se jim je zdel njegov poskus humoreske smešen (N. skupnost, nov. 90, str. 8). Utegnil pa je dosti pomagati onim, ki se jim je zdel smešen, pa imajo obravnavane jezikovne težave.

Kljub avtorjevim pomislekom, da bi Demos znal reševati jezikovne težave, bi poizkusil komentirati rabo besede Grosuplje.

Na Glavanovo vprašanje Kje (torej) vlada modri Demos? lahko odgovorimo na štiri načine. To lahko počne: v Grosupljem, v Grosuplju, na Grosupljem in pa (bognedaj) v Grosupljah. Ta zadnja varianta je popolnoma napačna. Ostale tri pa sem navedel glede na nevtralnost. Zaenkrat je povsem nevtralen le zgled v Grosupljem. Če si želimo tu preprosto pomagati, si za besedo (pridevnikom) Grosuplje zamislimo še besedo naselje. Na ta način dobimo: Grosuplje naselje, Grosupljega naselja, v Grosupljem naselju... Ko namišljeno naselje izpustimo, nam ostane ustrezna oblika Grosupljega.

Drugo navedena varianta v Grosuplju za zdaj (še) ni nevtralna, je pa res, da močno izpodriva prvo.

Pri zgledu na Grosupljem pa gre za podoben jezikovni pojav kot pri danes modni rabi na Ptuj, ki se »forsira« v medijih. Gre za neupoštevanje neke posebne jezikovne zakonitosti. Včasih se namreč zgodi, da se v jeziku udomači kakšna strokovno sicer povsem napačna beseda ali besedna zveza. Ko se taka beseda ali zveza »prime« (prim. v Ptuj, v Grosupljem), je vsako naknadno popravljanje bolj ali manj neuspešno, med uporabniki jezika pa dela le zmedo. Poznal sem jezikoslovca, ki je produkte takih popravljanj (neologizme) imenoval kar »na roko delane besede«.

ANTON GROŠELJ

PRISRČNO SREČANJE PEVCEV

Ko pišemo o kulturnih dogodkih leta, gotovo sodi mednje tudi srečanje pevskih zborov občine Grosuplje.

Prisrčno srečanje, ki združuje zборе, jim daje ustvarjalnega navdušenja po plemenitejšem izvajanju poguma, volje, močnejše od časa in neprijaznih razmer.

To je srečanje, na katerem so predstavljeni dosežki ljubiteljskega zborovstva zadnjih dveh let. Vsako leto je število zborov večje, kar dokazuje, da je potreba po kulturnem udejstvovanju vedno živa. Pevcem je prisluhnil tudi dirigent in pianist gospod Igor Švara; njegovi kritični vtisi so dobra usmeritev za nadaljnje delo posameznih zborov.

T.L.

Grosupeljski rokometišči vse boljši

Morda je prav naključje hotelo, da so grosupeljski rokometišči, ki nastopajo pod uradnim imenom GPG Grosuplje, prav v letu, ko mineva 30 let organiziranega dela v rokometnem klubu, dosegli največji uspeh.

Kot drugouvrščena ekipa lanskega tekmovanja v II. slovenski rokometni ligi so si priigrali nastopanje v I. slovenski ligi in tako uresničili želje številnih ljubiteljev rokometu v Grosupljem, predvsem pa igralcev samih. Nedvomno je ta uspeh tudi sad entuziastičnega in strokovnega dela dolgoletnega trenerja članske ekipe Bogdana Habjana, sedaj trenerje mladinske ekipe in pa Marka Šibila, ki je vodenje prve ekipe prevzel lansko leto.

Da pa ta uspeh ni maksimum grosupeljskih rokometiščev je bilo zaslutiti že letos poleti v Hecingenu, v ZRN, kamor so jih na mednarodni rokometni turnir povabili domačini. V konkurenci 15-tih zahodnonemških in jugoslovanskih ekip so namreč presenetljivo, vendar popolnoma zaslužno osvojili prvo mesto. Poleg treh pokalov, ki so jih prinesli s seboj, pa so dobili tudi vabilo, da prihodnje leto branijo naslov najboljšie ekipe. Upati je, da bo prav ta uspeh postal mejnik preboja grosupeljskega rokometu iz anonimnosti.

Da so na dobri poti, kažejo rezultati v dosejanjem delu igranja v I. slovenski ligi. Čeprav so bile želje ob začetku prvenstva skromne,

Kulturne prireditve za praznike

Za najmlajše in vse, ki si želijo kulturnih dogodkov:

Petek, 21. 12. 1990 – Dobrepolje – Božični koncert New Swing kvarteta
Sobota, 22. 12. 1990 – Šmarje Sap KD ob 19. uri – premierni uprizoritev članov gledališke skupine Šmarje Sap pravljicne igre PREBRISANI PASTIR
Sobota, 22. 12. 1990 – KD Ivančna Gorica – ob 16. uri novoletni koncert glasbene skupine TUMBA
Nedelja, 23. 12. 1990 – KD Šmarje Sap – ob 15. uri ponovitev: PREBRISANI PASTIR

Sreda, 26. 12. 1990 – Grosuplje-KD – ob 14. uri Miran Čanak: ČARODEJ CAROVRH
Sreda, 26. 12. 1990 – Grosuplje ob 15.30 – nastop Pihalnega orkestra in mažoretne skupine na Kolodvorski ulici ob vabljenem spremstvu
Sobota, 29. 12. 1990 – Grosuplje ob 11. uri – nastop Pihalnega orkestra Grosuplje in mažoretne skupine na Kolodvorski ulici
Sobota, 29. 12. 1990 – Dobrepolje ob 19. uri – Jakličev dom – novoletni koncert Pihalnega orkestra
Nedelja, 30. 12. 1990 – Grosuplje ob 9. uri – v cerkvi koncert Pihalnega orkestra Grosuplje (T. L.)

AKCIJA ZA POPLAVLJENCE

Upokojenec upokojencu človek

Na sestanku Zveze društev upokojenec Grosuplje, ki je bil dne 5. 11. 1990, je bila podana pobuda za zbiranje prostovoljnih prispevkov za prizadete v poplavah. Predlog je bil sprejet z navdušenjem. Dogovorjeno je bilo, da se zbrana pomoč od upokojenecv izroči izključno upokojencem najbolj prizadetih iz društva upokojenecv v Lučah.

Društvo upokojenecv Grosuplje je takoj vložilo zahtevek na oddelek za Notranje zadeve SO Grosuplje za pridobitev potrebnega dovoljenja za zbiranje prostovoljnih prispevkov pri članih DU Grosuplje in že 7. 11. 1990 pričelo z nabiralno akcijo. Naši poverjeniki DU, so obiskali naše člane na domovih in od 561 članov, kolikor jih je darovalo prispevke, zbrali 78.464 din. Društvo upokojenecv je k temu znesku prispevalo iz svoje blagajne še dodatnih 2.000 din.

Upravni odbor je določil delegacijo štirih članov odbora, ki je dne 19. 11. odpotovala v Luče in tam v sodelovanju z predsednikom in tajnikom DU Luče sestavila spisek najbolj prizadetih od poplav, nakar smo v prisotnosti predsednika in tajnika DU Luče izročili denar prizadetim na njihovih domovih (če se temu sploh še lahko reče dom).

Solidarnostno pomoč članov DU Grosuplje so sprejeli naslednji upokojenci KS Luče: Podbišnik Franc iz Podveže (14.000 dinarjev), Francka Breznik iz Krnice (10.000), Rafael Selišnik iz Krnice (15.000), Franciška Klad-

nik iz Krnice (10.000), Marija Povšnar iz Raduče (10.000), Francka Vršnik iz Raduče (10.000) in Marija Breznik iz Luč (10.442). Vsega skupaj so luški upokojenci prejeli od svojih grosupeljskih tovarišev 79.442 dinarjev. ALOJZ SPELIČ

HUMORESKA

Vlada v senci Velikega Uplja

Nekega sončnega zimskega dopoldneva se je občinska vlada Velikega uplja v senci dreves velikoupejskega Centralnega parka sestala, da bi sprejela zakon o trgaju vseh vezi z ljubljansko regijo.

Sedli so na udobne klopi in vsak je iz žepa potegnil vrečko pšeninih zrn. Medtem ko so hranili golobe, je predsednik vlade vzdihnil: »Rad imam te naše velikoupejske golobe, zato ker so naši.«

Ko so izpraznili vrečke, jih je minister za varstvo okolja in prometa zbral in nesel v zabojnik z napisom »samo za vrečke članov vlade v senci«.

»Tako. Sedaj lahko pričnemo z razpravo,« je rekel predsednik in dobrodušno razširil roke. »Ne vem, zakaj bi razpravljali! Predlagam, da zakon sprejmemo po hitrem postopku!« se je oglasil minister za samoobrambo, ne da bi dvignil roko, s katero bi prošil za besedo.

Predsednik ga je pomiril: »Še nobenega zakona nismo sprejeli brez razprave, zato tudi tega ne bomo!«

Minister za delo je dvignil roko in predsednik mu je ljubeznivo dal besedo. »Jaz mislim, da se bomo prav odločili, če bomo sprejeli zakon, kajti, spomnimo se, koliko naših občanov se je potilo in garalo v Ljubljani. Vso svojo delovno dobo so žrtvovali za progres Ljubljane. Ob starih, petih jutraj so se z vlaki in avtobusi ponižno prevažali, da bi vzdignili podobo Ljubljane z gospodarskega in političnega stališča. Medtem pa so Ljubljancani lahko potegnili s spanjem še dve do tri ure! Zato ne bodimo začudenji, kolegi, da je danes Ljubljana večja od našega Velikega uplja! Pa še to! Z zakonom bomo odločno preprečili, da naši občani odhajajo na delo v Ljubljano, kjer jih brezobzirno izkoriščajo. Hvala!«

Za njim je spregovoril minister za gospodarstvo: »Vsem je znano in jasno, vendar se mi zdi potrebno, da tudi ob tej priliki povem, kako je naše gradbeno podjetje zgradilo pol Ljubljane. Tega enostavno ne smemo dopuščati. Če je že naše podjetje, naj gradi za nas in pri nas! Kot minister vam obljubljam, da bom v naslednji fazi po sprejetju zakona zahteval od ljubljanske vlade, da vrnejo vse zgradbe, ki jih je zgradilo naše gradbeno podjetje.«

Člani vlade so evforično zaploskali in vpili: »Bravo!«

Razpravo je nadaljeval minister za promet in zvezo. »Kot veste, sem zelo slab govorec. Toda tudi jaz moram nekaj reči. Sicer ne vem kaj, ampak...« tu se mu je ustavilo, zato ga je predsednik spodbudil: »No, no, kar korajžno.«

»Samo to sem hotel reči,« je nadaljeval. »To, da bomo prekinili vse cestne, železniške, avionske in telefonske zveze, je edina prava pot. Ne bomo poslušali niti njihovega radija niti televizije, ne kupovali njihovih časopisov. Kaj nas briga, kaj oni delajo! Njihove informacije so podla laž! Ustanovili bomo svojo televizijsko mrežo z dolgim kablom in se gledali v njej.«

»Tako je!« je zavpil minister za urbanizem in prebivalstvo. »Dovolite mi, da tudi jaz pristavim lonček svojih misli. Vsem je znano, da se je v zadnjih nekaj desetletjih v našo občino preselilo ogromno Ljubljancanov. Sčasoma so postali nadležni kot muhe. Vtikal so se v naš način življenja. Zato pozdravljam pobudo, ki smo jo vnesli v zakon, da se morajo v roku dveh let izseliti vsi tisti, ki so se k nam priselili po letu 1900.«

Vsi so navdušeno poskakali s svojih klopi in začeli kričati in ploskati, tako da so preplašili golobe.

»Poglejte, golobe letijo proti Ljubljani,« je rekel minister za samoobrambo. Ostali so se ozrli in rekli: »Pa res.«

»Ne damo svojih golobov,« je zatulil predsednik in stekel za njimi. Stekli so tudi člani vlade. Pravzaprav so vsi stekli iz sence velikoupejskih dreves v Centralnem parku, ne da bi sprejeli zakona.

GORAZD GORC

NOVO/NOVO/NOVO/NOVO/NOVO

ZLATI DRAGULJ

Pred božičnimi in novoletnimi prazniki odpiramo v Grosuplju na Obrtniški ulici trgovino z zlatim nakitom, urami, raznovrstnimi parfumi in z vsem, kar lahko podarite svojim najbližjim.

Posebno darilo za vas v predprazničnih dneh je brezplačno čiščenje nakita.